gemeente
Haarlemmermeer

De Rekenkamercommissie van de gemeente Haarlemmermeer t.a.v. de voorzitter, de heer Bartelink

en

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Taurusavenue 100
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852

Cluster Staf Bestuur & Directie
Contactpersoon Arjen Sluijs
Telefoon 0900 1852

Uw brief

Ons kenmerk X.2024.00523
Bijlage(n) Geen
Onderwerp Reactie op onderzoek rekenkamer "Vertrouwen in de Lokale democratie"

Verzenddatum

- 6 FEB. 2024

Geachte heer, mevrouw,

In deze brief geven wij een reactie op de rekenkamernotitie "Vertrouwen in de Lokale democratie" die op 11 januari 2024 is aangeboden aan de gemeenteraad.

Wij willen allereerst onze waardering uitspreken over de rekenkamernotitie. De rekenkamer raakt met dit onderzoek aan een zeer actueel maatschappelijk thema. Alvorens te reageren op het onderzoek past ons, als slechts één van de actoren in het veel bredere debat over het vertrouwen in de overheid, ook een zekere bescheidenheid.

Bijna 600 inwoners hebben de moeite genomen om mee te doen aan het online-onderzoek. Ondanks het feit dat verschillende initiatieven zijn ontplooid om inwoners te betrekken bij de lokale democratie en de participatie te vergroten, laat het onderzoek zien dat 48% van de deelnemers weinig tot geen vertrouwen heeft in de gemeente. 29% spreekt wel zijn vertrouwen uit. De rekenkamer noemt het daarbij opvallend dat de deelnemers wel een grote waarde hechten aan de representatieve democratie (90%), betrokken zijn bij hun buurt (54%) en een bijdrage willen leveren (53%).

De rekenkamer doet in het rapport de aanbeveling:
"Bepaal welke rol het college voor zichzelf en de ambtelijke organisatie ziet weggelegd in het versterken van het vertrouwen in de lokale democratie en informeer de raad hierover."

Wij hebben de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het versterken van de lokale democratie en er zijn stappen voorwaarts gezet. Om de onderzoeksresultaten in dit perspectief te plaatsen vestigen wij graag de aandacht op enkele voorbeelden van lopend beleid.

Participatie: meedenken, meepraten en meebeslissen
Wij zijn in 2014 gestart met het Programma Participatie en hebben dat na afloop, in 2019, voortgezet met jaarlijkse uitvoeringsagenda's. Daarmee trekken wij samen op met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties en zo ontwikkelen wij in gezamenlijkheid de spelregels voor het meedenken, meepraten en meebeslissen. Met brieven hebben wij de raad hierover op de hoogte gehouden (15.087593, X.2017.43618, X.2018.00997, X.2019.09186, X.2021.03351, X.2021.06066 en het boekje 'Haarlemmermeer weet Raad' (2017.0063632) met lessen over participatie, dat de raad heeft vastgesteld).

Wij beschikken over vele instrumenten die wij inzetten om inwoners actief en laagdrempelig te betrekken bij verschillende (nieuwe) projecten en beleid. Denk aan:
- Hoofddorp Centraal (co-creatie);
- de Omgevingsvisie (vele sessies in de gebieden met diverse doelgroepen);
- de Visie op Dienstverlening (digitale enquêtes en verdiepende gespreksrondes);
- de Verdichtingsvisie (swipocratie);
- de Polderlinten (workshops met het Podium voor Architectuur);
- de "Wijken"-aanpak van de energietransitie;
- de vergroening Vijfhuizen (digitale platform Open Stad);
- de "Speeltuinen"-aanpak (op locatie, interactief met kinderen en ouders);
- het vervangen van groen en bomen in de directe leefomgeving (digitale) keuzes voorleggen);
- de Werkwijze gemeenteraad bij participatie, hetgeen de raad heeft toegepast bij 'het juiste kanaal op het juiste moment' en bij 'wind op land'.

Daarnaast maken wij op velerlei terrein gebruik van de adviezen en aanbevelingen van belangenbehartigers zoals bijvoorbeeld de belangengroep gehandicapten Haarlemmermeer (BGH) en de Participatieraad.
In 2024 actualiseren wij het participatiebeleid waarmee wij voor inwoners transparant maken hoe we hen betrekken bij beleidsvorming en -uitvoering.

Stappen in dienstverlening
In 2022 heeft de raad de Visie Dienstverlening (RV 2022.0000375) vastgesteld. In aanloop naar deze visie hebben wij onder andere onze inwoners geconsulteerd. Daarbij hebben wij gebruik gemaakt van ons inwonerpanel, dat al een aantal jaren bestaat, evenals ons jongerenpanel. Wij hebben de raad in de dialoogsessie op 14 december 2023 meegenomen in de stappen die zijn gezet in 2023 voor het versterken van de informatiewaarde voor digitale toegankelijkheid, verbeteren van brieven en verbeteren van de telefonische bereikbaarheid. Op deze manier verbeteren wij de kwaliteit van het contact tussen gemeente en inwoners. Wij hebben de dialoogsessie als positief ervaren en gaan door op de ingeslagen weg, zoals wij de raad schreven in onze brief (X.2023.08016) van 22 december 2023. De door de raad gegeven feedback nemen wij mee bij het versterken van de informatiewaarde van de bovengenoemde onderwerpen in 2024. Uiterlijk maart 2024 ontvangt de raad een brief met de schriftelijke terugkoppeling over de inspanningen en resultaten van de uitvoeringsagenda dienstverlening in 2023, inclusief het versterken van de informatiewaarde.

Extra inzet rond verkiezingen
Om de opkomst te bevorderen bij verkiezingen is er een programma van communicatie-activiteiten opgesteld. Via artikelen in InforMeer en via korte promotiefilmpjes op de social media roepen wij inwoners op om gebruik te maken van hun stemrecht. In de aanloop naar de verkiezingen geven wij een levendig beeld van de omvangrijke voorbereidingen en gaan wij in op het belang. Jonge inwoners die voor het eerst stemrecht hebben, de zogenaamde 'first time

voters', ontvangen een brief van de burgemeester. Daarnaast zijn er in de stembureaus speciale voorzieningen voor mensen met een fysieke beperking en er is een prikkelarm stembureau. Ook hierover wordt gecommuniceerd. Bij de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023 heeft Haarlemmermeer hiermee zelfs de landelijke media gehaald. Kortom, onze inzet is op dit punt al substantieel.

Gebiedsgericht werken: weten wat er speelt in alle kernen.
Al lange tijd werken wij in onze gemeente met gebiedsmanagers voor de zes gebieden. Sinds 2019 hebben wij deze gebiedsgerichte aanpak uitgebreid, door met gebiedsprogramma's, gebiedsagenda's en een digitaal gebiedsprogramma te gaan werken. Hierover hebben wij de raad meermalen geïnformeerd (onder meer X.2019.09186). De gebiedsmanagers en hun teams zijn de directe aanspreekpunten voor inwoners, ondernemers en organisaties in de zes gebieden. In alle gebieden is direct en geregeld contact met dorps- en wijkraden, maar ook met diverse andere inwoners en ondernemers. De raadsgebiedssessies, waarbij de raad in 2023 en 2024 op bezoek ging in diverse gebieden, zijn met kennis van wat er in hun gebieden speelt, hun connecties in de gebieden en verdere inzet van de gebiedsteams tot stand gekomen. Waar inwoners meer behoefte hebben aan contact over wat er in hun gebied speelt, zodat de inwoners beter worden bediend, staan de gebiedsmanagers open voor een gesprek.

Samenvattend stellen wij vast, dat het versterken van de lokale democratie blijvend onze aandacht vraagt. Het onderzoek onderstreept dit en ondersteunt het belang om hier op in te blijven zetten. Wij adviseren u dit als insteek te kiezen bij de bespreking van het rapport.

Wij willen, wellicht ten overvloede, nog meegeven dat wanneer intensivering van ons beleid op dit onderwerp - hoe lovenswaardig ook - om extra inzet van middelen en mensen vraagt, de financiële ruimte hiervoor beperkt is gelet op het financieel meerjarenbeeld.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris,	de burgemeester,
Cees Vermeer	Marianne Schuurmans-Wijdeven